

УДК 539.3/.6(075.8)

**В.М. Лушніков, доц., канд.техн.наук, О.Б. Чайковський, доц., канд.техн.наук,
А.О. Скальова, студент, А.Д. Лобода, студент**
Кіровоградський національний технічний університет

Визначення відцентрового моменту інерції з кола інерції

Практичне застосування має визначення з кола інерції відцентрових моментів інерції відносно довільних центральних осей за відомими їх напрямками відносно головних центральних осей. Запропоновані практичні рекомендації до графічного методу.

коло інерції, осеві та відцентрові моменти інерції, центральні та головні центральні осі

Відомий графічний метод визначення моментів інерції, описаний в джерелі [1]. В даній статті пропонується ряд суттєвих рекомендацій та доповнень, які мають практичне значення.

Розглянемо для прикладу два випадки розташування профілю. Для кожного з них можна розглядати відповідні кола інерції, приведені нижче. Введемо позначки $I_u = I_{\max}$, $I_v = I_{\min}$; тоді точка A відповідає $I_{\max}$, а точка B відповідає $I_{\min}$. Згідно рекомендацій [1] проведемо вісь u через точки B і A , а вісь v перпендикулярно вісі u через точку B .

Нехай відомі I_u , I_v та кут α_{zu} , на який треба повернути вісь Z , щоб вона співпадала з віссю u (рис.1). В точці B проведемо вісь Z так, щоб при $\alpha_{zu} > 0$ вісь Z оберталась проти ходу годинникової стрілки. Одержана точка M визначає значення I_z і I_{zy} . Можна довести, що мають місце ряд формул для визначення відцентрових моментів інерції:

$$I_{zy} = \frac{I_z - I_u}{\operatorname{tg} \alpha_{zu}} = \frac{I_z - I_v}{\operatorname{tg} \alpha_{zv}} = \frac{I_y - I_v}{\operatorname{tg} \alpha_{yv}} = \frac{I_y - I_u}{\operatorname{tg} \alpha_{yu}}. \quad (1)$$

Кола інерції дозволяють графічну інтерпретацію та реалізацію формул (1). Узгодимо формулу (1) для виду

$$I_{zy} = \frac{I_z - I_u}{\operatorname{tg} \alpha_{zu}}. \quad (2)$$

Абсцисами точок E і A (рис.1) будуть осевий та головний моменти інерції: $OE = I_z$, $OA = I_u$. Ордината точки M складає від'ємний відцентровий момент $EM = -I_{zy}$. Різниця $EA = OE - OA = I_z - I_u < 0$.

Тоді

$$\operatorname{tg} \alpha_{zu} = \frac{EA}{EM}, \operatorname{tg} \alpha_{zu} = \frac{I_z - I_u}{I_{zy}}. \quad (3)$$

Остаточню

$$I_{zy} = \frac{I_z - I_u}{\operatorname{tg} \alpha_{zu}} < 0.$$

Формулу (2) доведено.

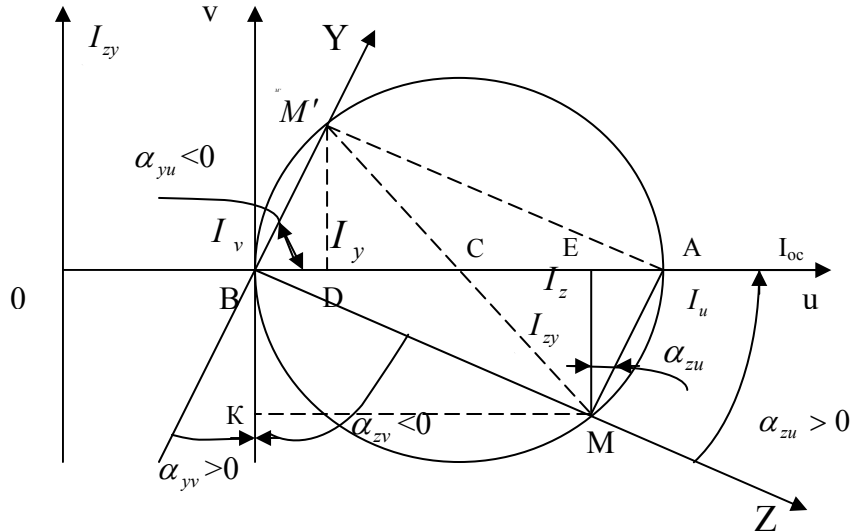

Рисунок 1 – Кут $\alpha_{zu} > 0$

Розглянемо рис.2. Осьовий момент інерції $I_z = OE$, головний момент інерції $I_u = OA$, $EA = OE - OA = I_z - I_u < 0$, $EM = I_{zy}$, $\alpha_{zu} < 0$.

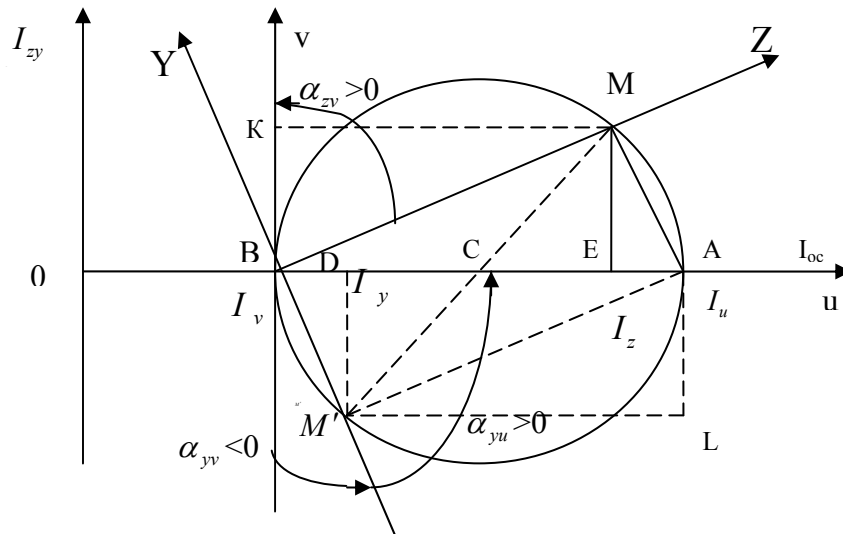

Рисунок 2 – Кут $\alpha_{zu} < 0$

Використавши співвідношення (3) та підставивши у формулу (2) значення, підтвердимо, що

$$I_{zy} = \frac{I_z - I_u}{\operatorname{tg} \alpha_{zu}} > 0.$$

Аналогічно можна підтвердити інші види формули (1), виконавши аналогічні побудови, та використавши схожі співвідношення.

Запропоновані рекомендації є практичним доповненням для застосування при графічному визначенні відцентрового моменту інерції плоских перерізів в залежності від взаєморозташування осей.

Список літератури

1. Писаренко Г.С. та ін. Опір матеріалів: Підручник/ Г.С. Писаренко, О.Л. Квітка, Е.С. Уманський; За ред. Г.С. Писаренка. – 2-ге вид., допов. і переробл. – К.: Вища шк., 2004. – 655 с.

Одержано 25.03.10

УДК 900

И. А.Скрынник, ас.

Кировоградский национальный технический университет

Использование изделий URSA концерна “GRUPO URALITA” в строительстве

В статье наведено комплексное и конструктивное применение изоляции фасада сухим “легким” способом (вентилируемые фасады, сайдинг, облицовочные панели), утепление легких каркасных конструкций в промышленном строительстве, а также легкое каркасное строительство кассетным способом.

эластичные плиты, объемный вес, теплофизические характеристики, звукоизоляция, минераловатные изделия, стекловолокно, экструдированный полистирол

Подразделение URSA концерна “GRUPO URALITA” является одним из крупнейших в мире изготовителей строительной изоляции. Под торговой маркой URSA производятся минераловатные изделия **URSAGLASSWOOL®**, и экструдированный пенополистирол **URSA XPS®**. Предприятия, производящие продукцию URSA находятся в Польше, Венгрии, Германии, России. В Украине торговую марку URSA представляет компания ПИИ «УРСА».

Системный комплекс продуктов под торговой маркой URSA представляет собой полный спектр материалов для устройства термической и акустической изоляции зданий и оборудования:

*1. Минераловатные изделия **URSAGLASSWOOL®***

Сырьем для изготовления стекловолокна служит шихта, состоящая из кварцевого песка, известняка (доломита) и соды (сульфата натрия), смешанных в определенной пропорции. Шихта расплавляется в печи и перерабатывается в стекловолокно. Продукция **URSAGLASSWOOL®** выпускается в виде плит и матов, и предназначена для тепло-, звукоизоляции кровель, фасадов, внутренних перегородок, перекрытий строительных конструкций жилых, общественных, промышленных зданий и сооружений.

Материалы **URSAGLASSWOOL®** обладают рядом уникальных свойств:

- имеют небольшой объемный вес (при одном и том же весе, стекловолокно обеспечивает такие же теплофизические характеристики, что и материалы на основе каменной ваты более высокой плотности);

- отличаются высокой упругостью и прочностью волокна: при сжатии они уплотняются, при снятии внешней нагрузки полностью восстанавливают первоначальную форму;